

Talousarvio 2023 ja taloussuunnitelma 2023-2026

234/02.02.00.00.00/2022

Kaupunginhallitus 12.12.2022 § 343

Kuntalain (410/2015) 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot ja siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan.

Kiteen kaupunginhallitus antoi 3.10.2022 § 268 talousarvioraamin. Hyväksytyin talousarvioraamin toimintakate oli -27,6 miljoonaa euroa. Raamin mukainen verotulojen määrä oli 18,1 miljoonaa euroa, valtionosuuksien 14,4 miljoonaa euroa. Talousarvioraamin mukaisilla luvuilla talousarvion mukainen vuosikatteen määrä oli 5,4 miljoonaa euroa ja poistojen jälkeiseksi tilikauden ylijäämäksi muodostui 2,4 miljoonaa euroa.

Investointiohjelmaa on käsitelty kaupunginvaltuuston 21.9.2022 ja kaupunginhallituksen 3.11.2022 iltakouluissa. Tekninen lautakunta on 18.11.2022 § 87 talousarviokokouksessaan päättänyt esittämään 200 000 euron lisäystä Linkin puistoalueen kehittämiseen kustannusten nousun vuoksi. Lautakunnan esitys on huomioitu talousarvioluvuissa. Esittelytekstiä on tarkennettu lautakunnan käsittelyn jälkeen.

Sote-uudistuksen vaikutus kuntien rahoituspohjaan

Talousarviovuonna 2023 sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoimen järjestämistä vastuu ja tätä myötä niiden kustannukset siirretään kunnilta hyvinvointialueille. Kuntien tuloja siirretään valtiolle, joka rahoittaa hyvinvointialueiden toimintaa. Kuntien tuloja pienennetään leikkaamalla kunnallisvero, yhteisövero ja valtionosuuksia.

Kiteen kaupunginvaltuusto päätti 15.11.2021 § 83 tuloveroprosentiksi 20,75 %. Sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoimen menojen siirtyminen hyvinvointialueelle vaikuttaa kuntien tuloveroprosentteihin, kun kaikkien kuntien vuoden 2022 tuloveroprosenteista leikataan vuonna 2023 yhteensä 12,64 %-yksikköä. Kiteen kaupungin tuloveroprosentiksi 2023 määräytyy siten 8,11 % (nykyinen veroprosentti 20,75 %-12,64 %=8,11 %).

Vuonna 2023 verotuloja arvioidaan kertyvän 18,3 miljoonaa euroa, kun muutettuun talousarvioon 2/2022 verotuloja arvioitiin kertyvän 34,2 miljoonaa euroa.

Kuntien vuoden 2023 lopulliset valtionosuudet määräytyvät vasta vuoden 2022 tilinpäätösten valmistuttua. Valtionosuudet oikaistaan takautuvasti vuosina 2024 ja 2025. Edelleen on epävarmaa, kuinka paljon Siun sote -

kuntayhtymän palkkaharmonisaation kustannukset vaikuttavat kuntien valtionosuuksiin.

Valtiovarainministeriön ennakkollisten laskelmien mukaan vuonna 2023 kaupungin valtionosuudet ovat yhteensä 14,5 miljoonaa euroa.

Valtionosuuksien määrä laskee 29,4 miljoonaa euroa vuoden 2/2022 muutettuun talousarvioon verrattuna.

Talousarvio 2023 ja taloussuunnitelma 2023–2026 kauden rahoituspohjassa on merkittävästi arvionvaraisia tekijöitä. Talousarvion suunnitelmavuosien 2024–2026 arvioidaan olevan alijäämäisiä.

Vuoden 2023 talousarvioesitys

Talousarvioesityksessä ulkoisten ja sisäisten toimintatuottojen määrä on 12,5 miljoonaa euroa. Toimintakulujen määrä on 40,0 miljoonaa euroa ja toimintakate on -27,6 miljoonaa euroa. Toimintakate on talousarvioraamin mukainen. Talousarvion 2023 vuosikate on 5,6 miljoonaa euroa, joka on noin 200 tuhatta euroa parempi kuin talousarvioraamin vuosikate. Muutos johtuu verotulo- ja valtionosuusarvion kasvusta talousarvioraamin arvioon nähden. Tilikauden ylijäämä on 2,6 miljoonaa euroa.

Kaupungin taseen 31.12.2021 mukainen ylijäämä on 26,7 miljoonaa euroa. Vuodelle 2022 muutetun talousarvion 2/2022 mukainen ylijäämä on 1,9 miljoonaa euroa. Vuoden 2022 aikana talouden ennakointia on vaikeuttanut Siun sote -kuntayhtymän jäsenkuntien katettavaksi jäävän alijäämän määrä. Katettavan alijäämän määrään sisältyy edelleen arvionvaraisia tekijöitä (muun muassa palkkaharmonisointikustannukset). Pahimman skenaarion toteutuessa kaupungin on varauduttava lievästi alijäämäiseen tilikauteen vuonna 2022.

Talousarvion vuoden 2023 investointimenot ovat -4,6 miljoonaa euroa ja -tulot 1,2 miljoonaa euroa. Investointien nettosumma on -3,5 miljoonaa euroa.

Rahoituslaskelman mukaisesti kaupunki on varautunut nostamaan pitkäaikaista lainaa 0,5 miljoonaa euroa ja lyhentämään pitkäaikaisia lainoja 0,9 miljoonaa euroa.

Kiteen kaupungin talousarvio 2023 ja taloussuunnitelma 2023-2026 ovat liitteenä.

Valmistelija: talousjohtaja Kaisa Lappalainen, puh 040 105 2002, kaisa.lappalainen@kitee.fi

Esittelijä: kaupunginjohtaja Pekka Hirvonen, puh 040 105 1001, pekka.hirvonen@kitee.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto hyväksyy talousarvion 2023 ja taloussuunnitelman 2023–2026.

Lisäksi kaupunginhallitus valtuuttaa talousjohtajan tekemään tarvittaessa talousarvioon 2023 ja taloussuunnitelmaan 2023–2026 teknisuontoisia korjauksia.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkintä: sivistysjohtaja Matias Valoaho oli läsnä kokouksessa asian käsittelyn ajan klo. 16:41 - 17:35.

Merkintä: tekninen johtaja Kari Siponen oli etäyhteydellä läsnä kokouksessa asian käsittelyn ajan klo. 16:43 - 17:35.